

«Καμπανάκι
κινδύνου» για τα
δημόσια έργα λόγω
των ανατιμήσεων
στα οικοδομικά
υλικά

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΖΗΤΟΥΝ
ΜΕΣΩ ΤΩΝ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΟΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

«Καμπανάκι» για τα δημόσια έργα λόγω των ανατιμήσεων στα οικοδομικά υλικά

ΑΙΚΟΖΗΜΙΩΣΗ ΖΗΤΟΥΝ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΟΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

■ Του ΠΑΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΓΛΟΥ

Οικονομικά ορακή και τεχνικά δυσχερής είναι η κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα δημόσια έργα και κυρίως οι μικρομεσαίες εργολαβίες μετά τον πόλεμο, με τον «θάδο» των κατασκευών να βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό καθέτως ενισχυμένη πίεση, εξαιτίας των ανατιμήσεων στα οικοδομικά υλικά, πρώτες ύλες, απολαβές του εργατικού προσωπικού και κόστος συντήρησης των μηχανημάτων. Οι γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή έχουν επιφέρει σημαντικές ανατιμήσεις στην ενέργεια, στα καύσιμα και ιδιαίτερα στο πετρέλαιο, διαταράσσοντας τις εφοδιαστικές αλυσίδες, αυξανοντας το μεταφορικό κόστος και μεταφέροντας τις ανατιμήσεις άμεσα στο κόστος υλοποίησης των δημοπρατημένων έργων. Μάλιστα, ιδιαίτερα προβλήματα καταγράφεται στις εργολαβίες που έχουν να κάνουν με ασφαλοστρώσεις, καθώς το τσιμέντο έχει αυξηθεί ήδη κοντά στο 50% με 60%, ενώ αναμένονται περαιτέρω ανατιμήσεις και σε άλλα υλικά όπως το σκυρόδεμα. Συνέχεια άλλων των παρηλιάτων είναι οι πολλά δημόσια έργα βρισκόμενα σε «θύλο» διακοπής με τους εργολάβους να αναζητούν νόμιμες δικλείδες ασφαλείας από την εκτέλεσή τους, καθώς οι συμβάσεις που έχουν συνάψει κατά τη δημοπρατησή τους, βασίζονται σε αρχαιότερες τιμές που δεν αντιστοιχούν πλέον στην πραγματικότητα της αγοράς σήμερα. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών ζητά την αναθεώρηση των τιμών στους προϋπολογισμούς των έργων και αποζημίωση που καλύπτει σχεδόν το 80% των ανατιμήσεων όπως άλλωστε προβλέπεται από το σχέδιο νομοδ.κα.πλάσιου, για τις συμβάσεις μεταξύ δημόσιου και αναδόχου. Η αποζημίωση αυτή υλοποιείται μέσω των λεγόμενων **συντελεστών αναθεώρησης**, οι οποίοι υπολογίζουν το ποσοστό μεταβολής του αρχικού κόστους και προσαρμόζουν τις συμβατικές τιμές, χωρίς ωστόσο οι εργολάβοι να λαμβάνουν το σύνολο των ανατιμήσεων.

Μάλιστα, η περίπτωση μη εφαρμογής της αναθεώρησης, δίνει τη δυνατότητα προσαγωγής στη δικαιοσύνη, προκειμένου να διεκδικηθούν οι πραγματικές ανατιμήσεις στους **τέσσερις βασικούς συντελεστές κόστους**, όπως αυτοί ορίζονται, που είναι τα **οικοδομικά υλικά, τα εργατικά χέρια, τα καύσιμα και η συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού**. Αυτή την στιγμή, οι μεγαλύτερο κίνδυνο βρισκόμενοι οι μεσαίες και ιδιαίτερα οι μικρές εργολαβίες, οι οποίες μόλις πριν από λίγα χρόνια δικαιώθηκαν εν μέρει για την αποζημίωση των ανατιμήσεων λόγω ενεργειακών κόστους από την προηγούμενη περίοδο της Ουκρανίας και τώρα πλήττονται εκ νέου από άλλες ανατιμήσεις. Ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Έργων, **Σαχαρίας Αθουσιώκης** εκφράζει τον κίνδυνο των κινδύνους για ενδεχόμενη άμεση διακοπή έργων, αν δεν υπάρξει έγκαιρη προσαρμογή των συνολικών αναθεωρήσεων. Παράλληλα, επισημαίνει ότι τα μεγάλα έργα διαθέτουν συμβατικές διέξεις αποζημίωσης, σε αντίθεση με τα μικρότερα, όπου οι πιέσεις είναι εντονότερες, ενώ προειδοποιεί ακόμα και για νόμιμη διακοπή συμβάσεων εάν δεν υπάρξει αντιπόκριση από το υπουργείο. **Η Κρήτη πλήττεται εντονότερα σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας, λόγω της νησιωτικότητάς της, που συνεπάγεται αυξημένο κόστος μεταφοράς υλικών και μεγαλύτερη εξάρτηση από εισαγόμενα πόρους**. Αυτά τα χαρακτηριστικά ενισχύουν την επιρροή των διεθνών ανατιμήσεων, καθιστώντας την

■ **Ακόμα και με οριστική παύση κινδυνεύουν οι περισσότερες δημοπρατημένες εργολαβίες, ιδιαίτερα μικρού και μεσαίου μεγέθους, καθώς οι τεχνικές εταιρείες αρνούνται να συνεχίσουν τις κατασκευαστικές εργασίες τους, μετά την εκτόξευση του κόστους σε πετρέλαιο, οικοδομικά υλικά και συντήρηση μηχανημάτων**

■ Ο **Σαχαρίας Αθουσιώκης, πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Επιχειρήσεων στο «Ρ.Ν.» για τις αντιστοιχίες του τεχνικού κόσμου μετά τις ανατιμήσεις που έχουν προκύψει από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή**

υλοποίηση των έργων ακόμα πιο δύσκολη και οικονομικά επισφαλή, ενώ αν η κατάσταση συνεχιστεί χωρίς παρεμβάσεις, ενδέχεται να υπάρξουν σοβαρές συνέπειες στην ανατιμολόγηση της αγοράς και την ολοκλήρωση των σχεδιαζόμενων υποδομών, πρόβλημα τα στην απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων και αρνητικές επιπτώσεις στην αποσκόλληση στον κατασκευαστικό τομέα.

«Εφόσον οι τιμές μεταβληθούν θα πρέπει το δημόσιο να αποδώσει στην ανάδοχο το μεγαλύτερο τμήμα των ανατιμήσεων, περίπου δηλαδή το 80%». Το αίτημα του Συνδέσμου για την αναθεώρηση των τιμών στους προϋπολογισμούς των δημοσίων έργων ελήφθη στο «Ρ.Ν.» ο κ. Αθουσιώκης εισηγησιώνοντας μεταξύ άλλων ότι η λήψη άμεσων μέτρων, όπως η επικαιροποίηση των τιμών των συμβάσεων και η γενικότερη στήριξη των εργολαβικών επιχειρήσεων, ώστε να διασφαλιστεί η αμείωτη συνέχιση και ολοκλήρωση των έργων είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαία. **«Συμφωνία με την νομοθεσία των δημοσίων έργων, υπάρχουν υποχρεώσεις των δύο συμβαλλόμενων πλευρών. Στην πλευρά του δημοσίου υπάρχει η ρητήριση ότι αν δεν κρατηθεί από την ημέρα της σύμβασης οι τιμές σταθερές, υποχρεούται εν προκειμένω το δημόσιο να είναι ο εργοδότης να αποζημιώσει για τις αυξήσεις των τιμών: Είτε αυτές αφορούν τις τιμές για τα υλικά που ενσωματώνονται στα έργα, είτε αφορούν το εργατικό προσωπικό, τον σκελετό των οικοδόμων και τον σκελετό, είτε τα καύσιμα, τα οποία χρησιμοποιούνται σε όλα τα έργα με τη μορφή diesel, κυρίως όμως τα χαρακτηριστικά έργα, όπως είναι η οδοποιία, τα υδραυλικά έργα,**

«Εντονη ανησυχία στις μικρομεσαίες εργολαβίες για τις αυξήσεις στο πετρέλαιο, που συμπαρασύρουν το ευρύτερο κόστος εκτέλεσης του έργου - Επισημαίνει του Σαχαρία Αθουσιώκη, πρόεδρου του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών» στο «Ρ.Ν.»

«Η Κρήτη πλήττεται εντονότερα σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας, λόγω της νησιωτικότητάς της, που συνεπάγεται αυξημένο κόστος μεταφοράς υλικών

είτε στα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται, τα ανταλλακτικά και οι αντικαταστάσεις για τα όσα αυτά εκτελούνται οι τιμές τους, πως θα κριθεί η δυνατότητα λειτουργίας τους ο «εργολάβος», διατηρήθηκε ρητορικά ο κ. Αθουσιώκης, συνοδικά, σύμφωνα με τον κ. Αθουσιώκη υπάρχει αυξημένος κίνδυνος αυτήν την ώρα, επιβράδυνσης και αναστολής σημαντικών αναπτυξιακών παρεμβάσεων. **«Αυτές οι εξωγενείς παράμετροι που συντελούν στις αυξήσεις και αλλοιώνουν τα δεδομένα που υπήρχαν κατά την ημερομηνία που υπογράφηκε η σύμβαση, οφείλει το δημόσιο κατά την κείμενη νομοθεσία, να εκδίδει τους λεγόμενους συντελεστές αναθεώρησης των έργων, δηλαδή με επιτροπές να καθορίζει σε τι βαθμό αυξήθηκαν οι τιμές και να βγάλει έναν συντελεστή με τον οποίο πρέπει να προσαυξηθούν οι συμβατικές τιμές»**.

Οι υποστημένοι μηχανισμοί αναθεώρησης χαρακτηρίζονται ανεπαρκείς και καθυστερημένοι, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντική απόκλιση μεταξύ των επίσημων τιμών και των τιμών της αγοράς και οι εργολάβοι να μην υποδηλώνονται πλήρως, επιμεινόμενο, ουσιαστικά μέρος του αυξανόμενου κόστους. **«Σε όλα τα δημόσια έργα ισχύει η αναθεώρηση, είναι αρθρο του νόμου εκτελεστικές δημοσίων έργων και μάλιστα το άρθρο αυτό λέει ότι αν ισχύει δεν πάρει ο ανάδοχος ενόψει έργου την αναθεώρηση των τιμών που προκύπτουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, τότε μπορεί να κάνει χρήση του αστικού κώδικα, δηλαδή να παύσει δικαστικά, να αποβεί»** η μεταβλητός υπήρξε στις τιμές των υλικών που χρησιμοποιούνται συμβατικά στην εκτέλεση του έργου. **«Αν το δημόσιο δεν βγάλει συντελεστές αναθεώρησης, τότε δεν μπορούν να τηρηθούν οι τιμές που αναγράφονται στην ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Εφόσον μεταβληθούν θα πρέπει το δημόσιο να αποδώσει στην ανάδοχο το μεγαλύτερο τμήμα των ανατιμήσεων, περίπου δηλαδή το 80% των αυξήσεων»**, συμπλήρωσε ο κ. Αθουσιώκης.

Ο Σύνδεσμος βρίσκεται σε μία φάση συζητήσεων με το υπουργείο σχετικά με την αντιμετώπιση του θέματος και τηρείται μία στήλη αναμενόμενης, με παρόν, ώριμης

υπάρχει έντονη ανησυχία στον κατασκευαστικό κλάδο. **«Αν τυχόν δεν είναι σύντομες διαρκείς αυτές οι αυξήσεις στις τιμές και δεν μας ικανοποιήσει το δημόσιο, τα έργα αυτά θα τα αταματίσουμε. Όποιος έχει ασφαλοστρώσεις έχει ήδη σταματήσει, δεν πρόκειται να κάνει δημόσιο έργο με τέτοιες τιμές, γιατί η ασφάλεια εκτελείται 50-60% πάνω και κάθε μέρα συνεχίζει να ανεβαίνει»**, σημείωσε και στη συνέχεια συμπλήρωσε: **«Οι τιμές μας διαφέρουν της προηγούμενης, κυρίως, μερικών μηνών, κυρίως, το Υπουργείο στις τις ημέρες και έχει κάνει η προσαρμογή στην δουλειά, άρα για να παραλείψω τακτοποιήθηκε κάποια απονομή αναθεώρησης των έργων και αφού κάναμε και εμείς ένα 20% έκπτωσης στις αυξήσεις θα μπορούμε το 80% για το κατά έργα. Αυτό αφορά και τον κλάδο της Ολυμπιακής και την ενεργειακή κριση που έχει επιβληθεί και ης δις υποροποποιήσεις που υπήρχαν τότε. Φυσικά, για αυτό τους προηγούμενους μήνες έκομα νέες τιμές, νέες καταστάσεις, και πλέον έχουμε στείλει υπεύθυνο στον υπουργό, ότι μόλις καταληφθούν τα πράγματα και δοθεί, που είναι η βέλτιστα των αυξήσεων, θα υπάρξουν αποκατάσταση»**.

Επιπλέον, ο κ. Αθουσιώκης τόνισε ότι: **«Είμε τις αυξήσεις αυτές δεν τις παίρνουμε στο σύνολό, κάνουμε τιμές με έκπτωση 20%. Είναι μας δίνουν ένα μήνα συνειδητών αναθεώρησης για τα έργα που φράζονται από τον πόλεμο της Ουκρανίας μέχρι σήμερα και τώρα που πήγαμε να τα παρουμε αυτά και τώρα που πήγαμε να τα παρουμε αυτά, έχουμε και νέες τιμές. Αν τυχόν δεν μας ικανοποιήσει το υπουργείο, εμείς διακόπτουμε τα έργα αυτά και κρατάμε τράπεζες νόμιμης διάλυσης τους»**. Σε κάθε περίπτωση, η αύξηση των τιμών των καυσίμων και της ασφάλτου θα φέρει αναπόφευκτα και άλλες αυξήσεις σε νέα υλικά, τα οποία είναι επίσης σχετικά με τα δημόσια έργα, όπως για παράδειγμα το σκυρόδεμα.

Συμφωνία με τον κ. Αθουσιώκη **«Χρειάζεται άμεσα βοήθεια στις μικρομεσαίες εταιρείες με τα μικρομεσαία έργα. Αν συνεχιστεί αυτή η αύξηση των καυσίμων και της ασφάλτου, θα δοθεί και άλλες αυξήσεις σε άλλα υλικά»**.